

'De waarheid is alleen belangrijk voor de wetenschap. De rest van de wereld doet het altijd zonder'.¹

Hoofdstuk 12. Wetenschap en wetenschappers

In de Bommelsaga beschrijft Marten Toonder de strijd van heer Bommel met zichzelf en zijn omgeving.² Hoewel hij daarbij direct commentaar op vooral de politiek vermeed, kan men in zijn verhalen wel degelijk zijn visie op maatschappelijke verschijnselen terugvinden. Dat geldt ook voor zijn kijk op de wetenschap. Maar zijn focus ligt daar niet op. *'Er bestaan vele soorten strips ... Het soort waar ik me het meest mee heb bezig gehouden, en dat ik het liefste doe, is het onrealistische soort. Het soort, dat zich in de werelden afspeelt die niet bestaan en waar andere wetten heersen.'*³ Tegen deze achtergrond moeten we kijken naar wat hij over wetenschap en wetenschappers schrijft.

Wat is wetenschap eigenlijk? Een bruikbare definitie is te vinden in de Wikipedia. *'Onder (de) wetenschap wordt zowel verstaan de systematisch verkregen, geordende en verifieerbare menselijke kennis en het daarmee verbonden proces van kennisverwerving, als de gemeenschap waarin deze kennis wordt vergaard. Deze gemeenschap heeft haar eigen wetenschappelijke methodes en conventies.'* Zo bezien is het werk van Marten Toonder onwetenschappelijk. Hij was een verhalenverteller. Het bedrijven van wetenschap was daarbij ook niet zijn bedoeling, zoals uit het voorgaande citaat blijkt, waarin hij over de inhoud van zijn stripverhalen vertelt. Dat maakt zijn kijk op wetenschap alleen maar interessanter.

Wetenschappelijke instellingen zijn er in Rommeldam niet veel. Er is sprake van de Vrije Universiteit van het Betoemde Denken, gesticht door Dr. S. Link. Een erg serieuze instelling lijkt dit niet te zijn en Dr. Link blijkt een oplichter.⁴ In verschillende verhalen is er min of meer terloops sprake van studenten⁵ en van een universiteit.⁶ Ook is er een sterrenwacht. Daar is slechts één persoon aanwezig, een grijsaard die overigens wel in staat is om afwijkingen van de aardas te berekenen en ook op de hoogte is van de rampzalige gevolgen als het klimaat daardoor verandert.⁷ En dan is er nog het stadslaboratorium, dat ook al niet bruist van activiteit. *'In het stadslaboratorium heerste een diepe wetenschappelijke stilte, die slechts onderbroken werd door het zacht zoemen van de deolitor en de mompelende stem van professor Prlwytzkofski.'*⁸ We kunnen ons daarom beter richten op enkele beoefenaren, die uitgebreid in beeld en aan het woord komen. Want ook de verschillende laboratoria die Sickbock in de loop van de tijd

